

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petisor egyszer
 18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Whassics-utca 52. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Választások.

Zalavármegye törvényhatósági bizottságából a megbízatás lejártán december végével kilépő, vagy időközben lemondott vagy meghalt tagok helyébe a választásokat megyeszerte október hó 20-án ejtették meg. A választás eredményét lapunk más helyén közöljük. A névsorban sok új bizottsági tag szerepel, akik ezideig még nem voltak tagjai a törvényhatósági bizottságnak s ha az új tagok a közgyűléseket látogatni is fogják, a közgyűlések képe nagyot változhatik. Az új emberekkel új eszmék, új célok és törekvések vonulhatnak be a vármegye életébe.

A választások sem a rendes, megszokott formában folytak le. A törvényhatósági bizottsági tagok választása iránt rendszerint nagyon kevesen érdeklődtek. Nyoma is alig szokott lenni a falvakban a nagy eseménynek. A képviselőválasztáshoz kicsinyben sem hasonlítottak. A szavazók, már az a töredék, amely ilyenkor tényleg szavazott, nem fogták fel komolyan a dolgot. Alig jelentkezett néhány ember a bizottságok előtt. Azok is csak beadták az előre elkészített s a jegyző által markukba nyomott cédulát, de az áldomásíváson megjelent az egész falu.

Az idén szokatlanul sokan szavaztak minden kerületben. Ennek az oka már most vagy az, hogy a nép is kezd érdeklődni az iránt, hogy érdekeit ki képviseli és védelmezi a vármegyén; vagy az, hogy sokan voltak az önjelöltek s az áldomásban egymásra lícitáltak és a kortoskedés fokozottabb mértékben folyt, mint eddig.

Miért ne irhatnánk le, amikor ugyanis mindenki tudja, hogy a törvényhatósági bizottságba szóló mandátumot áldomásért adták, áldomásért vették; sőt még ma is szokásban van a közbizalomnak ilyen való adásvétele. Azt beszélnek, hogy egymásik erdélyi oláh választó-kerületben husz akó pálinkáért képviselő is lehetett az, aki a két-három vezető ember markát megkenegette néhány bankóval. Dehogy kérdezte a jámbor móc, ki az a domnule, akinek ő most törvényhozói hatalmat, nagyságos címet, sőt esetleg főispánságot biztosít. Sok jelölt soha sem látta kerületét, nem parolázott választóival, hanem

leküldte a pálinka és egyebek árát ama bizonyos befolyásos ember címére, akire hallgattak a szavazók. A választásnak ez a módja bevonult a községekbe is. A nép intézményt csinált belőle. A törvény a képviselőválasztási korrupciónak gátat vetett ugyan, de az áldomást szentesítette. Hogyan engedné el tehát azt a választó akkor, amikor a vármegyére küld képviselőt? Megköveteli és nem veszi észre, hogy áldomásért választ.

Amikor közecélokért megmozdul a közvélemény; amikor küzdő felek állanak szemben egymással; amikor a választások a közbizalomnak, az elismerésnek, a megtisztelésnek kifejezései: akkor fejlődik, halad, tisztul a közélet s elvek magaslatára emelkedik annak minden mozzanata. Amikor azonban a választásokban nem keres a választó semmi egyebet, mint sokszor a legsilányabb önérdéket; a jelölt s a megválasztott pedig csak hiúságának kielégítése végett keresi a választók kegyét: akkor a választásoknak nincs egy garas ára erkölcsi értéke.

Ki kell küszöbölni a választásokból a korrupciót, az áldomást, a szelid nyomást, ahogy az értelmesebb lakosággal bíró választó-kerületekből — értve a megyei választásokat — már ki is küszöbölték.

Ilyenkor választások idején a törvényhatósági bizottsági tagság ázsiója a legnagyobb, mert a hiúság kielégítéséről is szó van. Mert a vármegye dolgával nem igen törődik minden ember, hiúság azonban mindenkiben lakik s jól esik megmutatnia, hogy több, mint más.

A közügyek iránt önzetlenül érdeklődő minden ember azt óhajtja, hogy a törvényhatósági bizottsági tagságot ne tekinthesse senki olyan olesó portékának, amelyet két-három akó borért falusi koresmában árulnak s a bizottság minden tagja át legyen hatva azon kötelességek és jogok fontosságának tudatától, amelyek közéletünknek fontos részei. Ezer esztendőös hagyományok fűződnek a vármegyéhez, amelynek hatalma a törvényhatósági bizottság kezébe van letéve. Ennek az illustis testületnek tagjává lenni kell, hogy nagy elismerés számba menjen.

Az önkormányzat legnagyobb jogának legtöbbször azt tekintik, hogy a vármegye

maga választja tisztviselőit. A közügyek iránt való érdeklődés ezért választások alkalmával szokott legmagasabb hullámokat vetni. Pedig a választási jog az autonómiának nem olyan fontos joga, mint azok a tárgyak, amelyek iránt semmi érdeklődés sem mutatkozik. A választás nem is tartozik az önkormányzat lényegéhez. A rendelkezési jog sokkal fontosabb, mint az a kérdés, hogy ki hajtja azt végre.

Örömmel vesszük tudomásul, hogy az ideai választásoknál nagyobb volt az érdeklődés és kevesebb az áldomás, mint máskor szokott. Ebből a tényből azt remélhetjük, hogy azok a férfiak, akiket a közbizalom kísér, a vármegye közéletében részt is fognak venni. Ugy az egész vármegyére, valamint annak minden vidékére üdvös az, hogy az önkormányzat s a közigazgatás a törvényhatósági bizottság minden tagjának tevékenységére számíthat.

Törvényhatósági bizottsági tagok választása.

A törvényhatósági bizottsági tagok választása október 20-án az egész vármegyében megejtették. Hat választó kerületből ezideig a választásról értesülésünk nincs.

A megválasztottak névsorát a következőkben közöljük.

Akiknek neve mellett csillag van, azok előbb nem voltak a törvényhatósági bizottság tagjai. Megválasztottak:

A katorii választó kerületben: dr Lőke Emil Nagykanizsa, Vlasics Remus* Kotor.

A pékai választó kerületben: Danesees János és dr Augustinovic Nándor Páka.

A gelsei választó kerületben: Dervaries Ákos* Kilimán, Szondy László Zalaszentbalázs, Kugler Sándor* Gelse.

A sümegi választó kerületben: dr Bárdi Ferenc*, Eitner Jenő*, Barkóczy Károly* Sümeg.

A lenti választó kerületben: Höhn Béla*, Horváth Győző Lenti.

Az alsódomborui választó kerületben: Tóth László Nagykanizsa.

A baki választó kerületben: Schmidt István Pusztamagyarod, Hordós Ferenc Söjtör, Németh Gábor Csás.

A zalaszentgróti választó kerületben: dr Misner Antal, Kóber János*, Varga Károly Zalaszentgrót.

A csáktornyai választó kerületben: Tóth István és Czvetkovics Antal* Csáktornya.

A pacasai választó kerületben: Éri József* Szentpéterur, Németh András, Kiss György* Pacsa.

A muraszterdahelyi választó kerületben: Besnyák Lajos Muraszterdahely, Keekés Ferenc* Muraszterdahely, Kollariós Imre Murasiklós.

A szepetki választó kerületben: Osadinszky György* Zalabér, Kőszeghy Kálmán* Aranyod, Takács Endre* Zalaistván, Molnár István Szepetk.

A nagykanizsai I. választó kerületben: Deák Péter és Tripammer Gyula Nagykanizsa.

A nagykanizsai II. választó kerületben: Lengyel Lajos, dr Friedl Ödön, dr Fábrián Zsigmond Nagykanizsa.

A nagykanizsai III. választó kerületben: ifj. Hegedüs László, Bunczom József* Nagykanizsa.

A bellatinci választó kerületben: Vlassics Nándor Bellatine.

A nagylengyeli választó kerületben: Stráusz Sandor Nagylengyel, Takó Mihály* Milej.

A ságodi választó kerületben: Tóth Ferenc Nagypáli, dr Rosenthal Jenő* Zalaegerszeg, Köcse István Ságod.

A zalaegerszegi választó kerületben: dr Gráner Adolf, dr Szigethy Elemér, Fangler Mihály, Várhidy Lajos* Zalaegerszeg.

A novai választó kerületben: Mayer István, Persay Gyula* Nova, Schneider Gábor* Zalaegerszeg.

A bakai választó kerületben: Takács János Czup, dr Darányi Ferenc* Budapest, Takács György* Baksa.

A lesencetomaji választó kerületben: Virius Vince, Papp Mihály*, Magyarics István* Lesencetomaj.

A mostorapáti választó kerületben: Békeffy István* Diszel, Szentmiklóssy Gyula Tapolca, Koleszonay Antal* Monostorapáti

A türjei választó kerületben: Prácer János, Szabó Károly Türje.

A turnischai választó kerületben: Szalay István, Bartosievicz Lajos* Turnischa, Vugrinesics Boldizsár* Cserencsöz.

A stridói választó kerületben: Terbócz István Budapest, Bellez Ede* Stridó.

A alsólendvai választó kerületben: dr Józsa Fábrián, Fuss Nándor, Hadrovics Elek*, Koller Ferenc* Alsólendva.

A kiskomáromi választó kerületben: Starzinszky György Galambok, Koma József Garabone, Bázso Bódi* Galambok.

A felsőszemenyei választó kerületben: Hajgató Lajos* Felsőszemenye.

A csabrendeki választó kerületben: ifj. Tarányi Ferenc*, Lőb Ignác*, Pozsgay Andor* Csabrendek.

A kerkaszentmiklósi választó kerületben: Wendl Ede Kerkaszentmiklós, Rieck Román* Lendvaújfalú.

A palini választó kerületben: Bedő József Füzyvölgy, Németh Ferenc* Nagyréce, Viosz Ferenc Nagykanizsa, Lévy Endre* Szepetnek.

A bottornyai választó kerületben: Medved Lajos, Hrupics Vince, Franykovics Balázs* Bottornya.

A hodosáni választó kerületben: Kovács Rezső Perlak, Kisfaludy Gyula Tüskeszgyörgy.

A zalaapáti választó kerületben: Durgó Gábor* Szabar, Molnár József Zalaapáti, Szerecz Imre* Horváti.

A tapolcai választó kerületben: dr Deák Jenő*, dr Fischer Gyula, Tuss Antal Tapolca.

A kapornaki választó kerületben: Békeffy Elek* Zalakoppány, Szücs Móric Nagykapornak, Kreike Ferenc* Dabronc.

A muravidai választó kerületben: Kovács Gyula Légrad, Füzesy Gusztáv* Szentmária, Babics Gábor Muravid.

A nemesapáti választó kerületben: Simon Imre, Árvay Gábor*, ifj. Molnár István* Nemesapáti.

A karmacsi választó kerületben: Tomka Kálmán Zalaszentő, Tatarek Lajos Vállus, Sarkady Károly Zalaszentő, dr Csák Árpád* Nagykanizsa.

A dobronaki választó kerületben: Strausz Flórián, Kovács Sándor* Dobronak.

Az ukki választó kerületben: Linter Gyula* Ukk, Badies István* Zalaerdőd, Csenez József Hosztót.

A köveskällai választó kerületben: Csemez Pál Zánka, Németh Ignác Szentantalfa, Csemez Elek Köveskälla, Scher József Csicsó.

A letenyei választó kerületben: Vajda Manó*, Merkly Antal, Plichta Lajos* Letenye.

Az alsóbagodi választó kerületben: Farkas Kálmán* Perlak, Háy Dezső Hóttó.

Az alsóörsi választó kerületben: Tálos Dániel Felsőörs, Révész Adolf Csupak.

A mihályfai választó kerületben: dr Kuleic Iván* Sümeg, Kiss Boldizsár Mihályfa.

A csesztregi választó kerületben: Balázs Béla* Alsólendva, Kánya Lajos* Kerkanémetfalú.

A szentgyörgyvölgyi választó kerületben: Kulcsár Miklós*, dr Biró Ignác* Szentgyörgyvölgy.

A káptalantóti választó kerületben: Bognár Károly Káptalantóti, Pék János Mindszentkälla, Gschwentner Géza* Mindszentkälla, Orosz Ernő* Gulács.

A drávavásárhelyi választó kerületben: Frász Tamás* Drávavásárhely.

A népkonyháról.

Sokszor irtunk már erről a tárgyról; de újra és újra figyelmebe akarjuk hozni a közönségnek s a város intéző köreinek a népkonyha fontosságát, amelynek nem csak mint humanitárius célokot szolgáló intézménynek van jelentősége, hanem mint szociális intézmény is figyelmet és áldozatokat követel.

Amikor az ős hideg szele lepergeti a falevelet s a jólét boldog osztályosai fázósan burkolóznak meleg bundáikba; amikor a tél sejtelméi fogják el a kandalló mellé huzódó embert: minden jó ember lelkében fel kell ébrednie annak a gondolatnak, hogy sokan vannak köztünk, akik éheznek és fáznak.

Mennyivel inkább eszünkbe kell jutni a szegényeknek az idén, amikor az inség, a nyomor rémeivel fenyegetnek bennünket. A rossz természet logjában a szegény ember érzi meg. Kevesebb lesz a munka, drágább az élet. Ezen a nyomoruságon átsegíteni a szegényeket, a proletárok seregét nem csak emberbaráti kötelesség, hanem a józan megfontolás követelménye is. A társadalmi rend fenntartása mindnyájunknak közös érdeke. Akiknek nincs mit veszteniük; akik nyomoruságuk, tehetetlenségük miatt még a mindennapi kenyeret sem kapják meg a társadalomtól, mit törődnek azok a renddel, kultúrával? De ha látják, ha érzik, hogy őket is szívébe zárja, jótéteményeiben részesíti a társadalom; ha nem hiába nyújtogatják kezeiket segélyért a holdogabbak felé: akkor közös lesz az érdekük azokkal, akik bőségben usznak, mert a bőség morzsái enyhítik a nyomoruságukat.

Az emberi nyomor, a szűkölködők és ügyefogyottak inséges helyzete fel kell hogy keltsen minden nemes emberi érzést, az emberi szívnek minden részvétét, lelki tulajdonainak minden jószágát.

Ime itt van a küszöbön a tél. Ezer nyomorúság sötét árnya fenyegeti a szegényeket. Rettenetes kép az, amely szemünk elé tárul, ha betekintünk azokba a nyomorúságos hajlékokba, melyekben sok embertársunk színlődik. Hát ilyen az ember, aki magát az Istenhez meri hasonlítani és ilyen az ember, aki el tudja nézni ezt a szenvedést, az étellel való keserves küzködést akkor, amikor maga a jóléttől eszmörlök meg?

A lelkiismeretnek meg kell szólalnia akkor, amikor a dús asztal mellől, kényelmes lakás fényes ablakából nézünk a nyomorgók felé. Hány ember didereg piszkos, sötét odukban s boldog volna, ha száraz kenyérral csillapíthatná éhségét.

A nyomor, a kétségbeesés szülő oka a bűnnek és az viszi lejtőre a legtöbb embert. Aki éhez, nem medítál: bünt eszelepszik-e akkor, ha lop, mert éhségét csillapítani akarja. Az éhes ember nem jobb az állatnál, mely a prédára les és ha hatalmába keríti az állati ösztön, keveset ér akkor előtte mindez, amit valaha prédikáltak neki a hitről, az erkölcsről, a tulvilág boldogságáról és szenvedéseiről, amikor e földön való legkínosabb szenvedést, az éhséget akarja elkerülni.

Sötét kép ez nagyon, de igaz. Ne ringatózunk abban a boldog hitben, hogy köztünk nincsenek ilyen szűkölködők, akiknek nyomorát a kétségbeesésig fokozhatja az éhség. Vannak nálunk is éhez emberek. Aki nem hiszi, látogasson el a zalaegerszegi népkonyhába, ahol egész csomó ember lesi-várja azt az egy tál meleg ételt, amelyet a jótékonyosság juttat nekik.

Mi is az a zalaegerszegi népkonyha? Mindenki tudja, hogy van nekünk egy ilyen humánus intézményünk, ahol a téli időben sok ember kap meleg ételt, sok ember könnyes szemekkel gondol arra a jószágra, amellyel ott fogadták és táplálták; de hogy ki tartja fenn, ki ad enni a nyomorúsággal teljes szűkölködőknek, az iránt bizony kevesen érdeklődnek.

Vannak városok, ahol jótékony egyesületek, nőegyletek tartják fenn a népkonyhát. Naponként néhány érző szívű urasszony osztja a levest a szegényeknek. A kiadásokat tagsági díjából és adományokból fedezik. A mi nép-

konyhánk nem ilyen. Nincs egyesület, nincs elnök, nincs választmány, nincs hölgybizottság.

Az újabb időben a városok a szegényügyet jobban felkarolták s több város maga állított fel népkonyhákat, melegedő szobákat. A mi népkonyhánkat nem a város tartja fenn. Ad hozzá 50, mondj ötven koronát évenként. Ennyi az egész áldozat. Sem több, sem kevesebb. És még felügyeleti jogot sem tartott fenn magának ezért a rengeteg szubvencióért.

A zalaegerszegi népkonyhának ezektől teljesen elütő szervezete van, ami abban áll, hogy egyáltalában nincs szervezete. Egy jótékony urnó, néhai Stern Henriette, szerette a szegényeket. Sok áldozatot hozott értük. Adott a magából, gyűjtött jótékony emberbarátoktól s fenntartotta a népkonyhát, amelyet — szegényeivel együtt — halála után szent örökségképpen utódaira hagyott. Dr Isoó Jánosné urasszony elfogadta az örökséget s most ő a népkonyha szentlelke. Ő gyűjti össze az adományokat, ő ügyel fel a szegények ebédjére, szóval ő képviseli a jótékonyaságnak azt az ágát, amely az egész társadalomnak kötelessége.

Az adományok nyugtázása alkalmával látjuk, hogy sokan vannak, akik szívesen áldoznak a népkonyhára; de fájdalom, még többen vannak azok, akik a jótékonyaságra szorulnak. Valóságos ostrom folyik a népkonyha szegényes ebédjeiért, amely az idén még valószínűleg fokozódni fog. Ebben az esztendőben tehát fokozottabb mértékben kell a jótékonyaságnak áldozatokat hoznia.

De a társadalmi jótékonyaság nem lehet sokáig képes az éhezőköt kielégíteni. A szegényügyet rendezni kell a városoknak még nagy áldozatok árán is. A legelső szükséglet az étel. A legnyomorultabb az éhes ember. Mivel társadalomban éhez embernek nem volna szabad lennie. A népkonyhák felállítása, fenntartása szociális feladat s addig, amíg a szegényügy végleg rendezve nem lesz, a helyi hatóságokra legalább annyi kötelesség hárul, hogy a társadalmi jótékonyaságot hathatósan támogassák.

Amikor a közönség jó szívébe ajánljuk a népkonyhát, a városhoz is avval a kérelemmel fordulunk, hogy segítse méltóan ezt a jótékony intézményt. Talán az aggálpoldában elhelyezett szegények élemezésével együtt lehetne egy rendszeres népkonyhát szervezni s a város támogatásával a társadalmi jótékonyaság nagyobb eredményeket tudna elérni.

Akinek pedig érző szíve van, ne tagadja meg filléreit a szegények asztalától.

A magyar kivándorlás.

II.

A múlt számban e lap hasábjain rámutattam a magyar kivándorlás szomorú s más nemzetek testéből történő népkiválásokról annyira különböző voltára, jellegére, most még néhány szóval ama kérdésekre akarok válaszolni, hogy tulajdonképpen mit veszítünk és mit nyerünk mi a kivándorlás okozta esérével; továbbá hogy az 1903. IV. t.-e. keretében államigazgatásunk minő eszközökkel igyekszik a kivándorlás kérdését helyesen megoldani; mi a társadalom feladata az állami munkálkodás támogatásában, és végül miként helyezkedjünk bele mi közigazgatási tisztviselők ezen munkálat végrehajtásába?

Más szempontból nézhetünk mi a magyar kivándorlást, ha abban a szerencsés helyzetben volnánk, hogy láthatnánk annak ethikai célját is, amelynek főképpen abban kellene nyilvánulnia, hogy a faji öntudat és nemzeti büszkeség ében tartaná a kivándorlóknak az elhagyott hazához való szeretet, vonzalom, ragaszkodás és hűség érzületét; hogy ezt az érzést a kivándorlók lelkéből ne oltsa ki, ne mossa ki a tőlünk őket elválasztó tenger. Pedig ezeknek az kellene annak a sziklának lenni, melyet érzületeknek csapkodhatna az ocean hatalmas hulláma; tehetetlenül törne meg lábainál minden porokájá, mert minél többet érintenék esábos esókjával, annál tisztább és élesebb lenne minden része, annál inkább domborodnék ki a magyar faj megdönthetetlen honszerelme. Aggódó szemünk azonban reszketve tekintenek a véreinket vivő hajókra. Visszatérnek-e ők s hogyan, minő érzülettel? Fontos a kérdés, mert fájdalom, de úgy van, hogy nincs a világnak esábosabb országa mint Amerika; nincs ország és állam, mely nagyobb büvérővel, esodásabb beolvászto- s felszívó erővel bírna, mint Amerika. Hiszen ki van mutatva,

hogyan évenként majdnem millióra rug az idegenek száma, akiket Amerika elamerikaiasít, magának meghódít, s magáévá tesz ivadékaival együtt. És ha nézzük azt az elijesztő számot, melyet a statisztika állít ridegen élénk a magyar kivándorlókról, akkor annál aggasztóbb a vérvesztés, mert a millió idegennek, fájdalom, ötödrésztét mi szolgáltatjuk. És mit nyerünk a vérvesztés árán? megint csak a statisztikához fordulok. A visszajövők a kivándorlóknak alig teszik ki tíz százalékát. És ha a statisztika képes volna a rideg számokban kifejezett tényt oly módon megörökíteni, hogy ne csak a mennyiséget, hanem a visszatérők minőségét is kifejezné, úgy megértenénk azonnal a cserében rejlő óriási veszteséget. A visszavándorlók egy tizede csak a magyar kivándorlás ideális képének híi kifejezője. Ez az a szám, melyről el lehet mondani, hogy hasznos hozott nekünk. Egészséges világfelfogása, ismeret körének gyarapodása s a józan ész által fegyelmezett okos akarateréje és tudása, a tanultaknak a hazai viszonyokba átültetése az, ami egyedül hasznos és gerjesztő hatással van közgazdasági viszonyainkra. Ez és nem több! És ha a vissza jöttek másik kilenc tizedét nézzük, akkor keserű lélekkel kell feljajdulnunk, mert az idegen élet által testében és lelkében összetört nyomorultakat látjuk a visszaadott anyagban. — Ime a cserének drága ára!

Nem csoda, ha e szomorú tények a törvényhozás kapuit is megdöngették. Állami igazgatásunk fel fogta horderejét a kivándorlás kérdésének. Évtizedeken át a kivándorlás betegségével szemben eszelekvésének súlypontját a kivándorlás korlátozásában kereste. Minden igyekezetét oda irányította, hogy a kivándorolni akarók lekösse ahoz a rögöz, amelyhez tartozott. Azonban később belátta, hogy azt megakadályozni, a kivándorlás ellen megszüntető gátat emelni nem lehet. Annál inkább sem, mert a kivándorlók számának minden korlátozás dacára való növekedése ma már valóságos mániává, egy lázzá lett, amely elfogja a kebleket, s elmennek mintegy holdkóros a hold után a legmeredekebb, a legveszélyesebb helyekre is, egy új hazát, új szerencsét keresni. Valamint azonban a holdkóros sem rákiáltással, ráparancsolással — utját állva erőszakkal — lehet megmenteni, hanem azzal, hogy szerető szívvél aggódva értük vigyázzunk, örködjünk felette, hogy a meredek lejtőn le ne essenek és el ne vesszenek: úgy kormányzatunk is szakítva a multban követett módszerével, úgy az állampolgári jogok, mint az államérdek szempontjából csakis helyeseltető azon alapra helyezkedett, hogy a kivándorlás irányítását, a nagy ocean magyarországi utjának biztosítását, az összes künnlevőknek a zsarolástól, kiaknázástól való megmentését, egyszóval az egész kivándorlás ügyét nem negatív, hanem pozitív ténykedések által a maga kezébe vegye.

Igy született meg az 1903 évi VI. t.-c. Magát a törvényt, ha figyelemmel olvassuk, azonnal felismerjük, hogy annak keretében az állami munkálkodás mit céloz. A kivándorlási törvény legközelebbi célja azon irányban való állami működés, hogy addig is, míg a nemzet testének vérző ütereit lekötöni sikerül, legalább a vérvesztésből hasznos merítsünk. — Ezen okból szabályozza mindenen előtt a kivándorlás irányát és pedig Fiume irányában, és ez által vége lett annak a rendszernek, mely eltúrte, hogy idegen vállalkozó a magyar nemzet számlájára valóságos emberkereskedést folytasson és családokat tegyen tönkre, hogy ügynöki címen pár fillért magának, ezreket pedig a külföldi hajós-társaságok zsebébe harásoljon; szerződést kötött egy hajóvállalattal, ami által egyetlen kikötőket az amerikai közvetlen uthálózatba bekapcsolta; örködi, felügyel, hogy a kivándorlók ne kerüljenek oly helyekre, ahol nem csak munkát nem kapnak és nem találhatnak, de ellenkezésképpen a legnagyobb nyomorba kerülnek; hogy ne kerüljenek oly helyekre, ahol a szó legigazibb értelmében éhen halnak, betegségben elenyvednek, elvesznek s megfertőzve elzülnek, vagy pedig a rabszolga nehéz munkájában elpusztulnak; felállítja a kivándorlást korlátozó akadályokat, amelyek közül bizony nem egy magára az állam erkölcsi és hatalmi életére bir befolyással. Csak egy párt említék: pl. a katonakötelezettséget, amelynek eltöltése előtt különösen némely vidékekről százával tüntek el a katonaköteles ifjak; ilyen egy másik hatalmas

intézkedése, a kiskorú leányokra vonatkozólag, akik csakis megbízható kíséret mellett vándorolhatnak ki. Ezen intézkedés, ha azt a végrehajtó közegek lelkiismeretesen végrehajtják, különösen nálunk az oly elszomorító leánykereskedés meggátolására irányul. Végül gondoskodik állami igazgatásunk, hogy a visszavándorolni akarók minél könnyebben visszajöhessenek, amely célra az ugynevezett „kivándorlási alap“-ot létesítette, amelynek jövedelmét jó részben az utlevél kiállítás díjak képezik. Ime ezek a hasznok, amiket a kivándorlási törvényünk keretében állami igazgatásunk megszerezni óhajt működésével. Hogy pedig ezt minél intenzívebben tehesse, egész kivándorlási kérdésünket az Unió kormányával együttesen intézi el, mely által eléri azt, hogy közöttünk és az Unió között oly gazdasági vonatkozás fejlődjék, mely a mi közgazdasági megerősödésünket is fejlessze.

De midőn mindezt helyesnek tartjuk, minden erőnkkel oda kell hatnunk, hogy a kivándorlási ügy ne csak úgy tekintessék, mint a kivándorlás, hanem mint egy oly intézmény, mely a honosság alapján a kivándorlottak között az összetartozandóság érzését ápolja, a kölcsönösség érdekeit gondozza és a hazautazás útját előkészíti. Itt kezdődik a magyar társadalomnak a kormányzati működéssel és a közigazgatási tisztviselőkkel való együttes munkája. És ezzel eljutottam ama kérdés fejtegetésére, amelyet cikkem elején szintén felvettem, hogy t. i. mi a társadalom feladata az állami munkálkodás támogatásában és mily módon nyilvánuljon a törvény végrehajtására, lelkiismeretes végrehajtására irányuló tevékenységünk nekünk közigazgatási tisztviselőknek?

Magára a társadalomra is hatalmas feladat várakozik. E feladatot már fentebb jeleztem: az állami működés támogatása. Nemzetfentartó kötelesség, hogy a társadalom ébrentartsa, ápolja künnlevő véreinkben a hazafias, a magyar földhöz való ragaszkodás érzését, azt az érzést, a mely például visszahozott a német, francia háborúba 200.000 germánt, hogy hazájáért harcoljon. A társadalom különösen azon rétegének válik ez szent kötelességévé, akiknek megadatott a teljes függetlenség anyagiakban és szellemiükben a tettekben való működésére. A közelmultban előkelő főurainak amerikai útját gyakrabban meg kellene tenniük azoknak, akik ide haza a munkások nagy számát foglalkoztatják. Az amerikai ut megtanítaná őket az erőteljes munkaerő megbecsülésére, a munka szeretetére, tökélségre a magyar nemzet gazdasági fejlődésének hatalmas előrevitelére való fordítására, a mivel azután a kivándorlás a magyar faj megmentésével ha nem is egyszerre, de jó nagy részben megszüntetése, tehát a nemzet testvérző ütőérének lekötése sikerülne. De van még egy hatalmas eszköz véreinknek a magyarságnak való megtartására: a vallási szükségletnek magyar papokkal való ellátása. Valahányszor olvasom az újságokban, hogy egy magyar pap javadalmát elhagyva utnak indul Amerikába az oda vándorolt magyarok után, lelkemben mindannyiszor a hála érzete fakad fel az áldozatokat hozó és annak egyháza iránt, mely áldozatkész szeretetében mindennemű nyomor enyhítésére forrást nyitott.

Társadalmilag kellene legelső sorban odahatni, hogy a New-Yorkban kikötő Cunard Line magyarjai, amint a nagy világrész partjára lépnek, ne szóródjanak szét, mint a viharba kidobott maroknyi fővény, hanem zárt egyesületet képezzenek, melynek tagjai egymásról tudnak, egymást segítik, s egymás oltalmára vannak. Amint ezt elérni sikerül, úgy akkor már előttünk ugyanazon feladat áll, ami itthon: a magyarság küzdelme a magyarságért. Az a turulus zászló, melyet nem is oly rég küldtek ki Amerikába, ne feledjük el, egy nagy gondolat vitt magával — és ez a gondolat ma már szétárad sugározva az elszakadt magyarok között — és őket egy nagy céltudatos munkára tömöríti. Sajtójukkal kell törődnünk! Anyagi áldozatok árán nekünk kell teremteni olyan sajtóorganumot, melyet ha kezükbe vesznek, a magyar nemzeti szellemet tanulják meg fenntartani, s amely hivatva volna a társadalmi jogrend elleni gyűlölködés, anarchisztikus törekvések által áthatott sajtó termékeket körülből kiszorítani. Azonban csakis hazafias szellemmel, csakis hangulatot keltő szövegekkel nem lehet a tengerentúli magyart megtartani magyarnak, ha annak közgazdasági érdekeivel nem törődünk. Elszámálhatatlan a mód és eszköz, mellyel a

magyar társadalom dolgozhatik kivándorolt véreinek megmentésén. Folytonosan együtt az állami működéssel, mert amint látjuk, mindenütt csak azzal együtt munkálkodhatik. De mindenféle irányú működésnek csakis egy lehet a végső célja: a kivándorolt magyaroknak a visszahódítása, az itthon levőknek itthon tartása. A végleges letelepülés megakadályozására kell irányulnia az állami igazgatás minden működésének. Minden intézményünk által oda kell hatnunk, hogy azt, ami a miénk, visszahozzuk. De itt nem is arra kell első sorban gondolnunk, hogy az jöjjön haza, aki vagyonának roncsait ottan eltékozolta, dolgozni nem tud, szenvedni nem tanult, hanem az, aki odakünn vagyont szerzett és gazdag keresményét ide haza magyar talajba ültette el. Hadd vonuljon be az amerikai magyar munkás gentleman dollárjaival, tapasztalataival, szorgalmával. Mert az, aki azért vándorol ki, hogy ott letelepedjen, azt sajnálhatjuk, de az többé ránk nézve nem létezik, azért nekünk egy garas áldozatot hozni nem érdemes, kidobott pénz. A visszahódításért — egyedül csakis azért — ápoljuk intézményeiket, szítsuk benne a nemzeti szellemet, támogassuk sikereiben, gondviseljük nyomorában.

Ezért a szép cseréért kell dolgoznunk édes mindnyájunknak.

Ki kell vennünk osztályrészünket e küzdelemből, különösen nekünk közigazgatási tisztviselőknek. A mi munkánk legelső sorban a törvény szigorú és lelkiismeretes végrehajtása a törvény szellemében, mely kell, hogy az államigazgatásnak minden kezelőjét ébren tartsa. Az itthon levő népünk védelme, jólétének megszerzése és becsületes, áldozatkész vezetése, ez már a mi feladatunk. Olyan feladat, mely egymagában magasszössz, de fáradságossá teszi a tisztviselő hivatását. Résen kell lennünk, hogy fedezzük azokat a titkos ügynököket, kik különféle hazug híreszteléssel esbítják utnak a fajmagyart. Az ilyen titkos ügynökök hátán próbáljuk ki annak a botnak erősségét, melyet ők a mi véreinknek esbítással kezükbe adnak. Minden működésünkben lelkünk egész odaadása, szívünknek népünk iránti mélyszéges szeretete legyen világító s melegítő fátyla; értessük meg velük tetteinkkel, példátadó tevékenységünkkel, hogy a mi sorsunk a mi hazánk, egy a földdarab, amely még a miénk, amelyen élünk, halni akarunk, de a melyen kívül számunkra nincsen hely a csillagokban; és ha mégis utrakelnek, vessük mélyen lelkükbe az Adria partján szomoruan ülő magyar Geniusz bucsu szavát: „Visszavárlak!”

Kauffmann Máttyás.

Karcolatok.

(Büvészek és egyéb művészek.) Amint beköszönt az őszi, a nagy városokból kiszorulnak a nyári komédiások. Budapestben becsukják a városliget bódéit, a bécsi práterben elhallgatnak a kintornák és a varieték. A művész urak azonban télen is enni akarnak. Elindulnak tehát vendégszerelpelni a vidékre. Részben társasággá szervezkedve, részben egyedül.

Igy jutunk mi is rengeteg sok büvészhöz és a kávéházi énekes trüppök szeméretlen dalaihoz; valamint őszi cirkuszokhoz. A művészek vándorlása ősztől tavaszig állandó. Alig van olyan hét, amelynek meg ne volna a szenzációja. Óles plakátok hirdetik a büvészek ügyességét, a szellem-idézés osodáit. Rettenetes kinézésű vörös ördög, halálfejek, röpülő emberek, szellem-sátrak, táncoló asztalok hívogatják a publikumot a „művésztélyekre“. Az „első budapesti orfeum társaság“ pedig a sanszontetek fotográfiait állítja a kirakatokba s igéri hogy a valóságos, hamisítatlan Mici Gizi gyönyörű dalokkal fogja mulattatni azokat a nagyérdeműeket, akiknek egy tömegben publikum a neve s akik feláldozzák magukat, fél éjszakájukat és piculáikat a művészetnek.

Ő jön. Azaz nem jön, mert már itt is van a híres büvész, akit a persa sah a nap és oroszán renddel tüntetett ki. Spiritista, magnetista, a legmagasabb fokon álló közügyesség tulajdonosa, a szellemek legjobb barátja.

A mult hetekben két büvészhez volt szerencsénk. Az egyik olyan érdekes alak volt, hogy egy sétája elég reklámot csinált az első estélynek. Irtóztató sörénye a háta közepéig ért s olyan bő talárt viselt, hogy valami exotikus

ország szülöttének képzeltük. Bő bugyogós, török fezes szolgálja mindenütt kísért a szellemek királyát. Mindenki megbámulta őket s rögtön ki is találtuk, hogy ő az, aki jön, sőt már itt is van.

Színmagyar volt a bűvész úr is, a szolgálja is. Legalább tökéletesen beszéltek magyarul.

A tisztelt közönség az első estén meggyőződött, hogy a bűvész úr nem tud semmi újat, sőt még érdekeset sem mutatni. A legközségesebb vásári bódéba való komédia az egész. A gondolatolvasás pedig iskolás gyermekeknek való mulatság. A médiumnak, aki természetesen a művész valamelyik segédje, bekötik a szemét s bekötött szemmel is meg tudja mondani, hogy ki mikor született, ha felírják az évszámot s a mester kérdezheti a médiumot.

— Mond kérlek, hiszen látod, tudod, hallod, nézed, mikor született ez az úr?

A mester ugyanis a kérdéssel jelzi a számot. Betanulnak néhány szót, néhány kérdés formát, amelyekből a bekötött szemű megmondja a felírt számot. A társaságban azonban akadt egy fondorkodó, aki a médium látókörét erősen próbára tette. Azt állította, hogy ő 1435-ben született. A médium azonban nem volt elkészülve arra, hogy ilyen öreg ural legyen találkozására. Megakadt a tudománya; bensült a produkeióban.

Ő jött, itt is volt, de másnap elment. Mert erősen gyanította, hogy nem kap többé közönséget. De vigan távozott, mert megkereste egy hétre való szükségletét. A vasuti kocsit ablakából mefisztoi mosollyal nézett vissza a városra, amely minden kóklernak juttat kenyeret.

De jött egy nagyobb férfi, aki jobban érti a mesterségét. Legalább csinosabban állította ki a színpadot s nem dalmata, hanem Louis quatorz koszttumben járatta az inasát. Igaz, hogy tubákszinű mellényt viselt, de a nyaka és csuklyói pazar esipkébe valának burkolva.

Tojást táncoltatott, pénzt kapkodott a levegőből, virágot és nyulakat szedett ki a kalapból, virágot növesztett a sivar homokon, halálfejet ugráltatott egy üveglapon. Igaz, hogy az emelvény mellett álló fiúk meglátták a selyemszálát, amely a tojást rángatta; igaz, hogy mindenki ismeri a dupla fenekű dobozok, összehajtható kalitkák, kettős tölcések, preparált asztalok titkát, hanem azért kitűnően mulattunk és fizetünk a két korona belépti díjakat a legnagyobb készséggel. Mind a két estén nagy közönség gyűlt össze. Sokkal nagyobb, mint amekkora a színházban drámai előadásokon szokott lenni.

Szép dolog a bűvészet nagyon. Bámulatos az ügyességnek az a foka, az a szédítő gyorsaság, amellyel a bűvészek dolgoznak. De a dupla-fenekű dobozokon, a selyemszálon táncoltatott tojásokon, a virággal és sült csirkével bélelt tölcéseken ma már nincs mit megesodálni. Hozassa meg akárki a bűvészet könyvét s az apparátusokat, azonnal bűvész lesz.

Csodálatos, hogy a t. közönség nem akarja belátni hogy a kóklerek és egyéb művészek lépten-nyomon bolonddá teszik s amit a nagy városok bódéiban a nép mulattatására garasokért mutogatnak, azért a vidéki embertől megkövetelik a nagy áldozatot. Mert helyükbe jön a műélvezet, tehát utiköltséget is kell fizetni.

Hát még a cirkusz, daltársulat stb., stb. Rettenetes módon balekok vagyunk.

Hírek.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Nagy F. Géza esáktornyai állami tanítóképző intézeti segédtanárt saját kérelmére a kolozsvári tanítóképző intézethez helyezte át.

Kinevezés. A győri kir. főügyész Léránt Gábor mezőcsáthi kir. járásbírói irnokot a zalaegerszegi kir. ügyészséghez irnokká nevezte ki.

Eszküvő. Ábrányi Gyula helybeli könyvelő f. hó 1-én délelőtt 10¹/₂ órakor vezeti oltárhoz Klein Jakab kávék Irént.

Tanszereket kapott iskolák. Báró Hornig Károly veszprémi megyés püspök évenként jelentékeny összeget fizet ki egyházmegyéje róm. kath. iskoláinak tanszereire. Az idén vármegyének területéről a következő községek kapnak tanszereket: *Balatonhenye* Magyarország és Európa térképét és métermérték gyűjteményt, *Batyk* természetrajzi ábrákat, *Diszel* szemléltető képeket, *Gétye* fali olvasó táblákat és Európa tér-

képét, *Igrice* fali olvasó táblákat és számológépet, *Köveskál* Európa térképét, *Lesence-nemetfalu* földgömböt és Európa térképét, *Mindszentkál* földgömböt és métermérték gyűjteményt, *Szalapa* szemléltető képeket, *Szentbékál* számológépet, *Véged* földgömböt, számológépet, természetrajzi ábrákat, *Zalabér* számológépet.

Izr. isteni tiszteletok. A zalaegerszegi izraelita templomban a péntek esti isteni tiszteletet továbbá intézkedésig 1/2 óraor kedődik.

Választás. Az ujonan rendszeresített felső-bagodi aljegyzői állásra Horváth Gyula vasvári, tanfolyamot végzett segédjegyzőt választották meg.

A nőegylet részere gelsei és belisei báró Guttman Vilmos 50 koronát adományozott, amelyért leghálásabb köszönetét fejezi ki az egy-let vezetősége.

Adomány. A helybeli kenyéregylet javára Justus Izidorné urnó zalalövői lakos és Faragó Béla helybeli gyáros úr 10—10 koronát adományoztak, mely adományokért az egylet elnöksége hálás köszönetét nyilvánítja. Alig van nemesebb eselekedet, mintha a szegények és szűkölködők óhségét csillapítjuk. Ilyen humánus célt követ a kenyér-egyesület, mely minden csütörtökön 74 db 2—2 kilós kenyeret oszt ki a helybeli szegények közt, azért csak jót tesz az, a ki ezt az egy-ületet pártolja.

Pályázat számtizti állásra. A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvévőség-nél számtizti állásra hirdettek pályázatot ezer korona fizetéssel, megfelelő személyi pótlékkal és 360 korona lakáspénzzel.

A tapolcai borvásár rendezősége arról értesíti a „Zalai Hirlapirók Szövetségé“-t, hogy a bor-szövetség működési köre a hivatalosan nevezett budaacsonyi borvidéknek az a része, mely Balatonederics és Balatonudvari között fekszik. A borvásáron is csak ezen területen lakó földbir-tokosok vehetnek részt, a budaacsonyi vidék egyéb területéről jelentkező bortermelők csak úgy vehetnek részt, ha erre az igazgatóság külön bele-egyezést ad.

Régi házaink. Elsőrendű néprajzi föladat, hogy a magyarországi ősi házainak típusait megállapítsák. A keszthelyi Balatoni Múzeum Egye-sület Zalamegye jellegzetes régi házainak képeit meg akarja menteni. Arra kéri tehát a megye műkedvelő fényképészeit, hogy a városok és fal-vak régi házait sziveskedjenek lefényképezni és a lemezeket megküldeni, melyeknek árát kívá-natra megtérítik. A múzeum vezetősége azt is kéri, hogy a megyére vonatkozó egyéb képeket is helyezték el a múzeumban.

Távbeszélő Zalavármegyében. Tapolezán jól értesült forrásból azt vélik tudni, hogy a jövő évben az egész vármegyében felállítják a táv-beszélő állomásokat. Fájdalom, az értesülés nem egészen jó. Fáradoznak ugyan a távbeszélő ér-dekében, de hogy az létesüljön is, még nagyon sok körülménytől függ. Nevezetesen még nincs hozzá pénz. A többi okot felsorolni talán feles-leges.

A vármegyeház új teteje. Az esőtől, vihartól megfeketült, mohos faszindely fedte a régi „kvártélyházat“, amely 1872 óta Zalavármegye székháza lett. A vén épület tetőzete azonban felmondta a szolgálatot. A faszindely bőven eresztette a vizet a padlásra és sok szűtete, korhadt gerenda sem mutatott hajlandóságot arra, hogy még egy századig szolgáljon. A faszindelyt tehát szép piros hornyolt eseréppel eserélik fel. A tető fele már kész is. Igaz, hogy a korhadt fedélszerkezet legnagyobb része maradt a régi s az új tetőt nem tarthatja meg sokáig. De talán nem is lesz rá szükség, mert a vár-megye új székházat épít. Amennyibe a régi épü-letek tatarozása, az örökös foltozás, toldás ke-rült, megér egy új vármegyeházat. Az építés sokáig nem késlethet, mert a helyiségek annyira szűkek, hogy már a fászkamrákat is el kellett foglalni irattáraknak s a tűzifa boglyákba rakva ékeskedik a vármegyeház udvarán. Az új tető bizony csak vendégszereplésre van hivatva s a hornyolt eserép talán nemsokára felkerül az új székház tetejére.

Szórakoztató esték. A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző körének választmányja folyó hó 21-én tartott ülésén elhatározta, hogy az önképzés előmozdítása céljából, a tél folyamán, minden második szombat estéjén szakelőadásokat rendez a körnek a Kummer-féle kávéház emeleti helyi-

ségeiben. Az egyesület azt is elhatározta, hogy testületileg belép a kereskedelmi alkalmazottak országos szövetségébe, abból a célból, hogy a helyközvetítés országos szervezetét elősegítse.

Acetylen világítás Zalaegerszegen. A világítás régóta vajduc kérdésének megoldása olyan sokáig várat magára, hogy már le is mondtunk róla. Petroleum lámpákkal világítják az utcákat is, az üzlethelyiségeket is. Az »Arany Bányá« szálloda új bérlője azonban nem akar kőolajjal világítani, hanem elhatározta, hogy acetylen-telepet rendez be. Megelőzte őt Kummer Gyula kávék, aki már az acetylen világítást be is vezette. A telep már működésben van s a kávéház világítása kifogástalan.

Tanckoszorucska. Napokon át tartó élénk sürgős-forgás és készülődés után, végre elérke-zett a sokak által várva-várt szombat délutánya, a mikor Mayersberg Frida táncitanító a tánc-koszorucska megkezdte. Délután 5 órakor kezdtek az ünnapien felöltözött kisebb növen-dékek az »Arany-Bányá« dísztermében gyüle-kezni, hogy tanuságot tegyenek a 6 heti tan-folyam eredményéről. Mielőtt megkezdtek volna a táncot, átnyújtották tanítójuknak a számára vett ezüst cukortartót. Csertán Margitka ezen kívül egy remek esokorral kedveskedett. Az esti növendékek egy két személyre való ezüstsől készült feketekávé szervisszel ajándékozták meg. Pontban ötkor megkezdődött a tánc. Oly bájo-san, olyan kecesen lejtették a kicsikék a külön-böző divatos táncokat, hogy öröm volt őket nézni. Meglátszott Frida kisasszonynak gondos, minden mozdulatra kiterjedő figyelme. A koszorucska előkelő közönség vett részt és mindenki kitüntetett figyelemben részesítette Frida kisasszonyt. Az »Arany-Bányá« nagytermében alig lehetett mo-zogni a táncolóktól, kik ugyanevak kivették részüket az utolsó este minden táncból. Az első négyest 48 pár táncolta. Ugy tiz óra táján kez-dett a kicsik serege apadni, haza távoztak a kis bébék szülőikkel. Csak ezután kezdődött a fel-nöttek igazi mulatsága. Fesztelen jó kedvben folyt a tánc, a mulatság reggeli 2 óráig, a mikor a cigány is belefáradt és az utolsó táncos is el-távozott. Frida kisasszony Nagykanizsára tette át működésének terét.

Muraköz szarvasmarha tenyésztése érdekében. A beruházási törvényjavaslatban jelentékeny összeg volt felvéve a szarvasmarha tenyésztési alap dotálására s a felvett összegből a földmive-lési miniszter a törvény szentesítése után azonnal mintegy háromszázezer korona összeget képező kölcsönt boesátott az érdekeltek rendelkezésére. Az alpból Muraköz kizgazdái is kértek és kaptak jókora összeget. Kisszabadka község kis-gazdái már a nyár folyamán kaptak 10000 K kölcsönt. Most pedig a szombathelyi állatte-nyésztési felügyelő értesítése szerint a földműve-lésügyi miniszter a esáktornyai járásbeli kis-gazdáknak több év óta kért tenyészűszök be-szerzésére 100.000 K kölcsönt engedélyezett. Az engedélyezett összeg kiutalása előtti intézkedé-sek megtétele céljából a esáktornyai járás mező-gazdasági bizottsága tegnap, 29-én délelőtt tar-tott értekezletet.

Ékszerlopás a budapesti főpostán. Nagy szenzá-ciót keltett Zalaegerszegen a fővárosi lapoknak a budapesti ékszerlopásra vonatkozó híre, mert azokat, akiknek nevével a lopást kapcsolatba hozzák, nálunk mindenki ismeri. — Egy levél-hordó egy kis csomagot kapott kézbesítés végett a mult szombaton. A csomagban hat pár gyé-mánt fülbevaló volt 12000 K értékben, amelyet egy bécsi cég küldött Bachrach budapesti ék-szerész címére. A levélhordó a csomagot szom-baton és vasárnap nem tudta kézbesíteni s mikor hétfőn kézbesíteni akarta, már eltűnt a táskájá-ból. A rendőrség kutatta az eltűnt ékszereket s három párt hamarosan meg is talált különböző zálogházakban. Az egyik zálogüzletben ovatosak voltak s az elzálogosító urnától elismervényt vettek arról, hogy joga van az ékszer fölött rendelkezni. Ez az elismervény vezette nyomra a rendőrséget. Imrédyné és Katona G. voltak aláírva. Katona egy előkelő család fia, aki ugy keveredett a dologba, hogy az utcán találkozott Imrédynével, akit régebben ismert, s ez meg-kerítte, hogy legyen segítségére ékszeri elzálogo-sításában. Szegény fiúnak sejtelve sem volt arról, hogy lopott ékszereken segít tudadni. A fővárosi lapok hírei szerint a gyanu Imrédy Pálnéra és Papp Ferenc állítólagos újságíróra irányul, akik együtt laktak s október 25-én Budapestről el-

tüntek. Imrédy Pálné Zalaegerszegen ment férjhez s évekig itt lakott, de midőn férjét, aki pénzügyi titkár, innét elhelyezték, elvált tőle s azóta a fővárosban tartózkodik. Papp Ferenc Zalavármegye árvaszéknél volt jegyző, de állásától hivatali visszaélések miatt kénytelen volt megválni. Az ellene lefolytatott bünperekben kiderült, hogy mielőtt hozzánk került volna, sikkasztásért és csalásért két évet töltött a fegyházban. Hogy miképp jutottak az ékszerek Imrédy Pálnéhoz s hogy neki és Papp Ferencnek minő része van az ékszerlopásban, még nincs megállapítva, mert tartózkodási helyük ismeretlen; csak annyit tudnak, hogy 25 én Budapestről Bécsbe utaztak.

Jótekonyság. Kotorban sok kárt tett az árvíz. Sok szegény embert kiűzött hajlékából az ár s nem volt mit enniök. A nyomor enyhítése végett alsódomborui Hirschler Miksa szekérszámra küldte a kenyeret az árvízkárosultaknak s a nyomorgó családok között pénzsegélyt osztott ki. Hirschlerék jótekonyságát áldva emlegeti a muraközi nép. Minden alkalommal érzik a jó szívek melegét, valahányszor a sors csapásai ránehezdednek a népre. — Dr Szüllő Géza országgyűlési képviselő is felkereste az árvízkárosultakat s megígérte, hogy segélyakeit indít a sújtott vidék felesegélyezésére.

A vendég. A magyar embernek vérében van a vendégszeretet, amelyet szinte félelmissé és veszedelmessé tud fokozni a murci. A letenyei begyen egy gazda az új bort kóstolhatta, amikor bevetődött egy horvát utas. A gazda leveztelte a jövevényt a pincébe és alaposan megkóstoltatta vele a zavaros italt. Azután krumplicsütöttek és újra ittak. A vendég estefelé utnak akart indulni, a házi gazda azonban nem eresztette. Mit volt mit tenni, a vendég ivott tovább. Végre azonban megsokalta a jót s minden áron távozni szándékozott. A murci erősen dolgozott, az atyafiakban felforrta a virtus. A gazda mérges lett, a vendéget irgalmatlanul összeszidta. »Nem hiába horvát vagy, nem is tudod mi az emberiség.« Nagy esata támadt erre. Először csak a kanesó törött össze, később már a bot is, meg a székek is. A vendég erősebbnek bizonyult s alaposan helyben hagyta a házi gazdát, akit keresésére indult hozzátartozói találtak meg a pincében. Véres volt a feje, de nem annyira a vérvetés, mint a murci miatt hevert dísztelenül a földön. Az emberséges horvát pedig folytatta az utját s miután a vendég nevét sem tudja, keresni sem lehet. A vendégszerető gazda megfogadta, hogy többé nem tartóztatja a távozni készülő vendéget.

Betörés. Spiegel Rezső tapoleai kereskedőnél a minap betörő járt. A tolvaj valószínűleg a pincében rejtőzött el s onnét ment be az üzletbe, ahonnan 1800 K készpénzt és 4000 K értékű értékpapírt vitt el. A nyomozás eddig nem vezetett eredményre.

Leszakadt part. Bolla József tapoleai fuvaros földet akart kocsijára rakni s hogy könnyebben menjen a munka, az alácsúszott part mellé állította a szekeret s elkezdett dolgozni. Alig tett néhány kapavágást, mikor a föld megcsuszamlott s Bollára zubant. A lovak ijedten rohantak el a fuvaros fölött, aki teljesen föld alá került. A közelben dolgozó emberek gyorsan kiásták az eltemetett Bollát, aki súlyos sérüléseket szenvedett.

Hamis ezüst pénz. Megírtuk, hogy újabban sok hamis ezüst forintos és korona van forgalomban. A pénzek cinkből készülnek s be vannak ezüstözve. A nyomás nagyon ügyes és teljesen tiszta, csak a körirat van elmosódva. Miután ezek a pénzek legsűrűbben a veszprémmegyei Nagyvázsony vidékén bukkannak fel, a hamisítók is ott kutatják. Azt gyanítják, hogy a hamisítványokat egy jól szervezett hamisító banda készíti, amelynek révén hozzánk eljutnak a cink forintosok és koronák.

Őszi viharok. Elkésett nyári viharok tévednek vissza a levelek hullásának szomorú napjaiba. Villámlás, dörgés, záporosó tört ránk a múlt héten, pedig idestova tél lesz már. Közel a zalamegyei határhoz, Andrásfa mellett a villám le is esapott.

Hol legdrágább a hus? Az utolsó hivatalos kimutatás szerint a husárak az egész Magyarország Nagykanizsán a legmagasabbak. Egyetlen vidéki város sincs, amelyben a marhahús ára elérné a nagykanizsai piaci árat. Még Zalaegerszeg sem, pedig a mi mészárosainkban is megvan a hajlandóság az árak fokozására. Leg-

utóbb a marha ára nagyot esett, a hus árak azonban alig változtak. A husdrágaság egyes városokban annyira nyomasztó volt, hogy a helyi hatóságok kénytelenek voltak a közlekedés kérdéseibe nagy eréllyel beavatkozni. Zomborban városi mészárszéket állítottak fel, amely akkor, amikor a mészárosok 1 K 20 f—1 K 80 filléért adták a marha és borjúhúst, képes volt veszteség nélkül 84—96 filléres árákkal dolgozni. Három hónapi fennállás után a városi mészárszék megszűnt, mert a mészárosok normálisra szállították le az árakat. A kereskedelmi miniszter kimondotta, hogy a helyi hatóságoknak nemesak joguk, hanem kötelességük is a husárakat szabályozni, ha azok mesterségesen és jogosulatlanul emeltetnek. A városokat tehát attól, hogy hatósági mészárszéket állítsanak, eltiltani nem lehet.

A Mura halottai. A bisztricezi murai révet Czigány István bírja haszonbérben. A révnél két legény szolgált: Csalapin András és Balazsiev Iván. A Mura a múlt hetekben nagyon megáradt s a révkötelek a vízbe merültek. A két legény bevezette a Mura közepéig, hogy kiemeljék a köteleket. Amint evvel vesződtek, a csónak felborult s bár mind a két legény kitűnő úszó volt, nem tudtak a sebes árral megküzdeni s elmerültek. Holttestük eltűnt. A napokban Hétház község határában levő szigeten megtalálták Csalapin András holttestét, Balazsiev Iván teteme azonban még nem került elő.

Közös rosta. A Baksán lakó Molnár testvérek közös buzarostát vettek. Mindegyiknek sürgős szüksége lett volna a rostára, mindegyik használni akarta. Az elsőbbség kérdésébe beleszólt a fejsze. Az egyik Molnár úgy vágta fejbe a másikat, hogy az most a halállal vívódik.

Szeretőnek jobb a menyecske. Balika Jancsinak ez volt a nótája s életének principiuma. Sok hódítás emlékével dicsekedhetett s dicsekedett is. Eddig azonban csak szívekre pályázott, de a minap arra az elhatározásra jutott, hogy a szerelemből meg is akar élni. Egy idősebb menyecske-nél tette a szépet, aki szívesen látta a sudár legényt s ami pénzt tejért, vajért, csirkéért összeárult, mind a lelkek Jancsira költötte. A férj megneszelte a viszonyt s lesbe állott. A szerelmesek a kapu mellett beszélgettek. A legény pénzt kért s az asszony átadott 10 koronát, mikor rajtuk ötött a gazda. A szép Jancsi nem szép többé, mert levágták a fülét; pénze sincs, órája sincs, mert kártértés fejében eszedte tőle azokat a gazda. Az asszony nem ápolhatja szerelmét, mert az ütlegektől beteges lekszik.

Elfogott zsebtolvaj. Kis János mázoló segéd, de emellett nagy passióval űzi a zsebtolvajlás mesterségét. Budapestben már többször meggyűlt a baja a rendőrséggel. Szemmel tartották. Működésének színterét tehát vidékre tette át. A Dömötör napján tartott országos vásárra Sümegre érkezett s a tömeg között üdöngött. Kiment a marhavására is, jóllehet sem eladni, sem venni nem akart. Egyéb üzletet keresett. Egy gazda ember mellé állt, akinek ökreire alkudozott valaki. Az eladás megtörtént s a gazda száz korona foglalt kapott, amelyet Kis János egy szempillantás alatt kilopott a gazda zsebéből. A körülállók azonban észrevették, irgalmatlanul elverték s átadták a esendőöröknek, akik bekísérték a kaszárnyába. Alig értek vele a szobába, a tolvaj a véletlenül nyitva volt ablakon kigugrott és futásnak eredt. A esendőörök üldözték s az üldözőkhöz esatlakozott Somogyi Ferencz levélhordó is, akibe Kis János majdnem beleütközött. A tolvaj beszaladt egy ház udvarába, ennek kerítésén átugrott s Fischer Mór ceetgyáros szobájába osont. Senki sem vette észre a hivatlan jövevényt; sem a konyhában foglalatokodó eseléd, sem a másik szobában időző gazda. Az üldözők nyomában voltak a tolvajnak s esakhamar megérkeztek Fischerékhez. Keresetek, kutattak, de hiába. Eredmény nélkül távoztak. Fischer azonban észrevette, hogy egy ruhás szekrény ajtaja rozsul van betéve. Kinyitotta s ott találta Kis Jánost, aki könyörgésre vette a dolgot. De nem irgalmaztak neki. A visszahívott esendőörök bilincset tettek rá és bekísérték.

Ritka szorencse. A m. kir. osztálysorsjáték hétfői húzásán nagy szerencsében részesültek a 98924 számú sorsjegy tulajdonosai. Ugyanis ez a szám, melyet Schulze Vilmos osztálysorsjegy fő lárusítónál (Budapest, Régi-posta-utca 6 sz.) vettek, nyerte a 600,000 korona jutalomdíjat. A következő sorsjáték első húzásához eredeti sorsjegyek márkaphatók e szerencsés főlárusító-

nál, egész 12 K, fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1.50 koronáért.

Elcsipett tolvajok. Nyakas István és Bogdán István szentkozmadombjai lakosok folyó hó 21-én Zalaegerszegrre jöttek, hogy itt gabonájukat értékesítsék. Az eladás jól sikerült, minek öröme betértek özv. Molnár Vendelné koresmájába, hogy a szokásos áldomást megigják. Mialatt az itókát fogyasztották, ki-kínézték az udvarra, a hol szemükbe ötlött egy is, más is. Ugy gondolkodtak, hogy az udvaron levő zsákoknak, tartólánoknak, nyaklónak, petróleum lámpának az üveg poharaknak nagyon is mindegy, akár az ő birtokukban van az, akár Molnárékban. Elhatározták tehát, hogy ezeket a tárgyakat magukkal viszik és meg is tették. Károsult azonban észrevette a lopást, kocsira ült és Boeczöldnél elérve őket, a lopott tárgyakat megtalálta a kocsijukban.

Munkás cigányok. A cigány nem szereti a rendszeres munkát s inkább koplal, mint dolgozik. Voltak azonban egyes törzsek, amelyek iparral is foglalkoztak, üstöt foltoztak, primitív kovás munkát végeztek. Ezeket hívták kolompár cigányoknak. Újabban majdnem teljesen nyomuk veszett. Eltűntek a cigánykóvások, az üstfoltozók. Ivadékaik itt-ott rendes iparosokká lettek, vagy visszatértek a kőborlókhoz. A minap azonban mégis láttunk három sátorajla üstfoltozó cigányt, akik nem csak a kolompár mesterséghez, hanem az aranyművészetig is értenek. A vajda hatalmas ezüstgombokkal díszített ruhában járt munka után. Ahol nem merték rábizni a javítandó tárgyakat, azok kétszeres, háromszoros értékét készpénzben letette biztosítékul. Mesterségükben igen ügyesek s modern szerszámokkal dolgoznak. A kőborlásról azonban nem tudnak lemondani. Állandó műhely nem kell nekik; a sátor előtt dolgoznak, rendszeren guggolva.

Megbokrosodott lovak. Géczy Kálmán m. kir. honvéd huszár százados lovai a minap a Kazinczi-téren valamitől megbokrosodtak. Orült vágatásban rohantak a Széchenyi téren át a Kossuth Lajos-utcába. Utközben a kocsis leesett a bakról, azonban lábainál függve maradt a kocsin, a lovak pedig tova rohantak, maguk után hurcolva a szerencsétlen embert. A Kossuth-utcában sikerült a lovakat megfékezni. A kocsis súlyos sérüléseket szenvedett.

Elvi határozat. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter f. évi október hó 18-án kelt 70566/VII. 904. számú rendeletében, egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy a kántinok, a mennyiben kereskedést is űz, az általa gyakorolt kereskedelemre nézve a vasárnapi munkaszünet tekintetében ugyanazon korlátozás alá esik, mint más kereskedő; vagyis kereskedői tevékenységét vasárnapon délelőtti tíz órán túl nem folytathatja.

Végrehajtás akadályokkal. Az ideai rossz termés különösen sújtotta F. M. földesurat, kinek birtoka tul volt amegy is terhelve és a végrehajtások napirendben voltak nála. A végrehajtó, ki a szomszéd városból jött mindig a tanyára, nagy előzékenységet tanusított mindenkor a földbirtokossal szemben, úgy hogy mindig egyedül végezte feladatát és se beesős se fiskális nem kísérté utjára. Azért meglepte, midőn egypár héttel ezelőtt a régi kuria kapuit éppen a szeme előtt zárták be és az uraság kocsisa a rácsan át megmagyarázta, hogy a végrehajtót kísérettel együtt nem engedi át a nagyságos ur a kapun. Hiába magyarázta a végrehajtó, hogy az a két ur, ki vele jött, előtte teljesen ismeretlen s csak véletlen alkalmatosságot használva ki, hozta őket az ő kocsiján az urasághoz, a kocsis nem nyitott kaput, mert a kérdésre, hogy mit keres akkor itt az a két ur is, azt a választ kapták, hogy ők az urssággal hatszemközt intézhetik el jövetelük célját. Majd a végrehajtó az idegenektől bocsánatot kérve egyedül ment be a földesurhoz és felvilágosította a ház urát a künn várakozó két ur kinos helyzetéről. A házigazda ezek után egy külön szobában fogadta a két látogatót. Ezek megkérték, hogy most már tekintettel arra, hogy végrehajtó van a háznál, zárná be ezen lakosztályhoz vezető ajtókat, mert előbb nem mondhatják el jövetelük célját. A látogatók rejtélyes magaviselete nagyon izgatóttá tette a földesurat. Az izgalom azonban csak szóval ki nem fejezhető öröm hatása alatt csak fokozódott, midőn megtudta, hogy ezek a vendégek Török A. és Társa budapesti bankházából jöttek, hogy kifizessék neki az előző napon nyert

legnagyobb 400.000 koronás főnyereményt. A végrehajtó segédzsinatának tartott vendégek — most már a szerencse követői, árverési jegyzőkönyv helyett hálalevelet vittek el a Török bankháznak.

Arany-árkeletpótlék november hóra. A vámilletékeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál szedendő árkeletpótlékot november hóra 19 $\frac{1}{2}$ %-ban állapították meg.

Vetőmagvak ára Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten nyers árúért 50 kilogrammonként: *vöröshere* 70—80 K, *lucerna* 50—58 K, *téli borsó* 10—12 K, *téli búkköny* 13—14 K, *szószós búkköny* 24 K, *muhar-mag* 12—13 K.

Piaci árak a legutolsó befizetésen 50 kilogrammonként.

búza	minőség szerint	Kor. 100	Kor. 50
rozsa	"	—	9-70
árpa	"	—	7-—
zab	"	—	7-30
tengeri	"	—	6-50
	"	—	7-—

Nyilt-tér. *)

NESTLE FÉLE Legtökéletesebb tápszer-csecsemők részére.

Kísérleti czelokra fél dobozok a 1 Korona. A tisztelt szülőknek probadobozok és röpiratok ingyen rendelkezésre állnak a **NERUDA NÁNDORNÁL** féle főraktárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

Válasz a „Magyar Paizs“ 43. számában „Egy iparosnak a furcsa esete“ cím alatt megjelent cikkre.

Ugy látszik, a M. P.-nak elég egy besugár, valótlanosságokkal telt panasz arra, hogy valakit megvádoljon. Én azonban úgy tudom, hogy a hírlapírónak kötelessége teljes tájékozást szerezni arról, amit lapjába fölvesz, mert az egyoldalú információ annyira megtévesztheti az író, hogy valótlanosságokat ír és személyeskedik.

Most is feleslegesnek tartotta a cikkíró Kaszás bognár dolgának a végére járni. Bizony ez a jámbor és szorgalmas iparos a szomszédsággal folyton civakodik, pereskedik. Mikor a szomszédságba költözök, már javában folyt az ellenségeskedés Kaszás és házi gazdám között a kert, esatorna, mesgye és még egyebek miatt. Kaszást többször fel is jelentették s mindig el is marasztalták, ezért azután boszút esküdött házigazdám ellen. Én akkor meg Kaszással, mint egykori iskola pártasommal, jó viszonyban voltam.

A műhelyét az én lakásomtól egy vékony fal választja el. Kaszás elkezdett éjszakákon át dolgoztatni, de nem úgy, mint a M. P. hiszi. Nem furt, faragott, hanem úgy döngött, hogy rezgett bele ajtó, ablak. Azt se higgye a M. P., hogy egy-két órával hosszabbította meg a munkaidőt csupa szorgalomból, hanem minden éjjel estétől reggelig dolgozott, illetve dolgoztatott a legényeivel és inasaival.

Először megkértem Kaszás bognárt, hogy hagyjon fel a pokoli zajjal. Megígérte, de ígéretét nem tartotta meg. Mikor a feleségem beteg fekdűt, újra elmentem hozzá, hogy legyen tekintettel legalább a betegre. Ezt is megígérte, de éjjel újra döngött. A feleségem beteg volt, magam ideges lettem, a eselédem felmondott. A házi gazdámhoz fordultam segítségért. Kaszást feljelentették és két izben meg is büntették.

De újra kifogott rajtunk. Nem dolgoztatott ugyan minden éjjel, hanem a segédje néhány társával 10—11 órákor furulya, harmonika kíséret mellett hangversenyt rendezett, amelyhez az inas kalapáccsal verte a taktust. Ismét felkerestem a jó szomszédot. Természetesen nem tudott az éjszakai hangversenyekről s megígérte, hogy jövőben nem engedi meg a dorbézolást; de azért folyt az hetekig.

Kaszás kijelentette, hogy az én kedvemért megtenné ugyan, hogy éjjel nem végeztetne zajos munkát, mert még sürgős munka idején is

be tudná osztani nappalra a teendőit, de házi gazdámnak meg akarja mutatni, hogy kidöngöti a lakóját.

Mit szól ehhez a cikk író? De még többet is mondhatok. Kaszás épített is már az udvarban külön egy műhelynek szánt épületet; mondta is nekem, hogy műhelyét abba helyezi át és a mikor egy izben kérdeztem tőle, hogy miért nem fejezi be teljesen az új műhelyt és miért nem használja? azt válaszolta, hogy eszközöljem ki a házigazdámnal, hogy adjon neki 100 forintot, akkor kötelezi magát, hogy két hét múlva nem lesz ott a műhelye, mert ha a műhelyében megmarad, akkor a lakása ügy is üresen fog állni.

Hát mit szól ehhez a cikk író? Ezen eljárás-hoz csak nem kell kommentár? Természetesen Kaszás a 100 forintot nem kapta meg, tehát éjjelenként Isten igazában tovább is részesített bennünket a döngetés éjjeli zenéjében, a melyhez hasonló élvezetet a cikk írójának szívből kívánok, hadd tudja meg, mi a különbség az éjjeli zene és az éjjeli döngetés között. Ne higgye a cikkíró, — és esodálom, hogy elhitte — hogy valakit megbüntettek azért, mert dolgozik. Senkinek sem juthat eszébe egy iparost munkájában gátolni; de Kaszás nem csak maga van a világon, hanem vannak mások is, a kik élni akarnak és ha ő nem szereti, hogy zaklatják, hát más sem tűrheti, hogy miatta családostól szenvednie kelljen.

Az éjjeli döngetés Kaszásnál tovább is folyt és mert házigazdám kijelentette, hogy ő Kaszással, a ki őt uton-uttfélen sértő megjegyzésekkel illeti, a hatóság előtt szembe állni nem akar, kénytelen-kelletlen magam tettem meg a feljelentést, a melynek kifolyása a szóban forgó alispáni döntés.

Megjegyzem még, hogy egyik éjjel 2 órákor 2 rendőrt hívtam lakásomra, akik, azt hiszem, nem voltak idegesek. Konstatálták, hogy ilyen döngetés mellett képtelenség a lakásban megmaradni, annál kevésbé aludni, mert már fenn az utcán megütötte fülüket a nagy zaj.

Még egyet meg kell említenem. Az a végzés, amelyet a városi tanács 517. kig. szám alatt Marton Lajos kérvényére hozott és a cikkíró idéz, nem az éjjeli esendhaborításra vonatkozik, hanem arra, hogy Marton Lajos a házára károsnak tartotta azt a nagy rázkódtatást, amelyet Kaszásnak döngetéssel járó mesterisége okoz és a mi miatt a lakója is elhurcolkodással tenyeggette. Kaszás műhelyének az eltávolítását kérte. De ebben a végzésben nem foglaltatik az, hogy Kaszás a saját házában is egész éjjeli döngetésével mások nyugalomát zavarhatja. Ilyen formán egy puskaműves egész éjjel lövöldözhetne a műhelyében, próbálgatván a fegyvereket, mert az a mesterségéhez tartozik.

Tehát most én is elmondtam a tényállást. Megismertettem az cikkíróval az érem másik oldalát. Ezen felül, ha annyira szívén fekszik a dolog, betekinthesi a hivatalos iratokat; azt hiszem készséggel megmutatják neki. Most ha igazságos akar lenni, akkor ítéljen. Lehet, hogy az elmondottak dacára több hitelt ad Kaszás állításának, mint az enyimnek, mert hisz Kaszást jól ismeri, engem pedig nem. Ebben az esetben ítéljen ezen ügyről a nagy közönség.

Sommer Sándor.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Ügynök kerestetik.

Egy üzembé, jó hírnévnek örvendő **pezsgőgyár** vezetősége az eddigi közvetítőnek elhalálása következtében **Zalaegerszeg és vidékére, esetleg egész Magyarország területére**

alkalmas ügynököt keres.

Az ajánlatok német nyelven írva e lap kiadóhivatalába adandók be.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Zalaegerszegen levő Ola-külvárosi**

vendéglőmet

1904. évi november hó 1-től kezdődőleg saját vezetésem alatt folytatom.

Miután ezt a n. é. közönség szives tudomására hozom, egyúttal biztosítom, hogy úgy az ételeimet, valamint kitűnő boraimat a leglekiismeretesebben s tisztán fogom rendelkezésre bocsátani.

Szives pártfogást kérve vagyok

kitűnő tisztelettel

SZALAY JÁNOS

vendéglős.

Köhögésben

szenvedők

használják a kitűnő jószágú és kellemes ízű

Kaiser-féle

Mell karamellákat

2740 szavahihető bizonyítvány szól ezen szer biztos hatóságáról köhögésben, katarrusban és elnyálkásodás esetén.

— Egy csomag 20 és 40 fillér. —

Csak az a valódi, melynek védjegyén „három fenyő“ van. Kapható Zalaegerszegen **Schmidt Győző cukrásznál.**

5553/tkv. 1904. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolezai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **tapolezai takarékpénztárnak — öreg Eder Imre** elleni 120 korona s járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolezai kir. járásbíró területén levő, a kisapáti 351. sz. tjkvben 777. hrsz. alatt adós tulajdonát tevő szőlő pincével a kisapáti hegyen 1022 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s hogy a megjelölt ingatlan az 1904. évi december hó 30 napján d. e. 10 órákor Kisapátiban a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a bírói kiküldöttnek kezéhez lefizetni, esetleg a bíróságnál való előleges letételt hitel érdemlőleg igazolni. Az árverési feltételek alulirt telekkönyvi hatóságnál és Kisapáti község házában betekinthesők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. Tapoleza, 1904. évi október hó 14-én.

Pap, kir. járásbíró.

Egy jó házból való fiu

tanoncnaK

felvétetik

Neufeld Izidor

szabó-cégnél Zalaegerszegen.

Rizike saláta gombát

ecetben elkészítve, öt kilós póstai bödönben 6 korona 50 fillérért küld bérmentve

Kuchta Dániel
Tiszolcz.

VILÁGHIRŰ!

a „**REKORD**“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63 cm. nagyságban 20 K.
Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz . . . . . 5 K.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

„**REKORD**“ festészeti műintézet
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 46.

Kiadó lakás.

Három szobából s a szükséges mellékhelyiségekből álló **lakás,**

külön álló ház, kerttel

azonnal, vagy december 1-ére

kiadó.

Vörösmarty-utca 5.

Somatose
oldható hűstehénye
a has tápanyagait tartalmazó
massza (tojásfehérje és
sól) majdnem színtelen,
hőnyesen oldható por-
alakban,
a lehető legjobb
erősítő szer
gyöngy, a téplákozásban
viszamaradt gyöngyöknek,
mellbetegségeknek, idegbe-
tegeknek, gyomorbetegek-
nek, gyermekágyasoknak,
angol kórban szenvedő
gyermeknek, gyógyulók-
nak stb., stb.,

Das-Somatose
alakjában különösen
sápkórban
szenvedőknek orvosi-
lag ajánlva.
Somatose nagy mértékben
emeli az étvágyat.
Kapható minden gyógyszer-
tárban és drogeriában.
Csak eredeti csoma-
golásban valódi.

Festékgyárak ezelőtt
Bayer Fr. és társa, Elberfeld.

Ki
hirdetni akar

akár csak apróhirdetéssel is és pedig személyi képviselői, állás-, vétel-, eladás-, hasznbér- és bérlet keresletekkel, előnyösen fordul

Mosse Rudolf
hirdetési irodájához
BUDAPEST,
IV. Ferencztek-tere 3.
(Távbeszélő 32-45.)

Ez által a hirdetőre több költség nem, ellenben egész sora az előnyöknek háramlik és pedig: díjtalan szakszerű tanács, a hirdetés cél-szerű szövegezésére, feltűnő kiállítására és a legalkalmasabb lapok választására nézve stb. Katalógus díjtalan.

BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ

SOSBOR SZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
E KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

Eladó.

Elköltözés miatt jutányos áron eladó egy jó karban levő **zongora,** továbbá egy **sárga nyitott kocsi** és **két uri ló.**

Bővebb felvilágosítást ad a lap kladóhivatala.

Jutányos árak.

Szabó üzlet.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönséget értesíteni, hogy Zalaegerszegen a Kazinczy-téren (Heinrich W. és L. cég üzlete mellett)

szabó üzletet

nyitottam s azt a mai kor igényeinek megfelelően vezetem.

A fővárosban szerzett tapasztalataim folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy megrendelőim legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Állandó raktáram van bel- és külföldi szövetekből.

Kiváló tisztelettel

GASPARITS SÁNDOR
papi-, katonai- és polgári öltöny készítő.

Kitünő szabás.

H a z a i s z ö v e t e k .

A n g o l i s z ö v e t e k .

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig keresket mindentel tisztelegesen mind a szak- ismeret nélkül.

Küldje be címét E 173 jelige alatt a következő címre: Annoncen-Ab- tellung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.

PÉNZ

4%-os

törlesztéses kölcsönöket nyujtok budapesti és külföldi első- rangu pénzüintézetektől a földbirtok és ingat- an 3/4 értékéig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalno- koknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és discreten.**

Bank- és magánadósságok convertálása.

LANG SAMU
Budapest, VI., Nagymező-u. 12.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva.

Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvétetnek.

Osztálysorsjegyek: 1/4 K 12.—, 1/2 K 6.—, 1/4 K 3.—, 1/8 K 1.50. (Válaszbélyeg.)

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedt- ség és elnyálkáso- dás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci-körut 17,

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, Dr Klein Lajos, Sümegen: E. Der- varics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerártaikban.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

GAEDICKE szerencséseje óriási.

Tizenöt millió korona nyereményt fizettem ki rövid időn belül, közte következő főnyereményeket:

A nagy jutalmat **600.000** korona értékben 62551 számra

400000	korona	11119.	számra	60000	korona	97263.	számra	60000	korona	77863.	számra
400000	>	28916.	>	30000	>	38691.	>	60000	„	82528.	„
400000	>	33464.	>	100000	>	42758.	>	30000	„	6920.	„
70000	>	60912.	>	100000	>	49878.	>	30000	„	90964.	„
60000	>	17357.	>	100000	>	87991.	>				

A XV. magyar kir. szab osztálysorsjátékban újból **110.000** sorsjegy **55.000** nyereménnyel sorsoltatik ki, közte az esetleges

Egy millió korona értékű főnyeremény.

Minden második sorsjegy nyer.

Az I. osztály huzása már **1904. november 24-én és 25-én.**

Sorsjegy-árak:

Egész	fél	negyed	nyolcad
12.—	6.—	3.—	1.50 korona

A sorsjegyek szétküldése előzetes fizetés vagy utánvét ellenében történik. — Hivatalos tervek ingyen. — Postabefizetési lapok az összegek postadíjmentes beküldésére díjtalanul állnak ügyfeleim rendelkezésére. — A megrendeléseket lehetőleg azonnal kérem.

GAEDICKE A. Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje. **Budapest, Kossuth Lajos-utca 11.**

A „Kávé király“-hoz

A ki nagyon jó zamatu s illatu kávét kedvel, az csakis „**Király kávét**“ vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve.

Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávét nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamatu s illat azonnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvéttel a következő árban:

1	kgros doboz	..	4 K 80 f
2	>	>	.. 9 K — f
4	>	>	.. 17 K 20 f

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra.

1	posta-csomag	5 kgr.	legf.	Cuba	K 13-50
1	„	5	„	Ceylon	„ 12—
1	„	5	„	Jamaica	„ 11-20

BIRÓ és TÁRSA

a „Kávé király“-hoz.

Budapest, VI. Teréz-körut 2/a—b.

A „Kávé király“-hoz

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy boldogult férjem **MAUSZ FERENC** aranyműves, ékszerész és vésnöknek elhalálása folytán

aranyműves, ékszerész és vésnöki

műtermemet továbbra is fentartom.

Raktáron tartok nagy választéku arany- és ezüst ékszereket u. m. mindennemű női- és férfi aranygyűrűt, karkötőt, hosszú és rövid óraláncot, fülbevalót, női nyakláncot szívvel és aranykeresztel, női- és férfi melltűt, ezüst fogantyus botot és cigaretta szelencét, valamint ezüst és Chinai ezüst dísz-tárgyak és evőeszközöket stb.

Minden e szakba vágó munkákat u. m. javításokat és új munkákat a legszolidabban és legolcsóbban eszközölök.

Arany- és ezüst tőredékeket vagy nem használható tárgyakat a legmagasabb árban megvásárlom.

Műtermemet a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlván maradtam

kitűnő tisztelettel

özv. **MAUSZ FERENCNÉ.**

Oltóság! Letkiismeretesség!

Saját érdekében hirdessen kizárólag

LEOPOLD GYULA

hirdetési Irodája Által. Budapest, Erzsébet-körút 54. 9

Szakavatottsági Pontosság!

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kén- és hévízgyógyfűrdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványviz-szodákkal, kő- és kádfürdőkkel.

200 kényelmes lakoszobával.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESÉBB
a KRIEGNER-féle

REPARATOR

1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.

Főraktár: **KORONA - GYÓGYSZERTÁR.** Budapest, Calvin-tér.

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA
BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 60.

110.000 sorsjegy, 55.000 nyer. — Nyeremények összege 14.459.000 korona.

A Kisbirtokosok
Országos Földhitelezetete
BUDAPEST, V. GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses adag-levél-kölcsönöket, melyek után

Újra kifizetésnél:	2% koronánál:
50 évre a tőke évi 5.40%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a
40 " " " 5.80%-a	40 " " " 5.40%-a
30 " " " 6.20%-a	30 " " " 6.20%-a
20 " " " 6.80%-a	20 " " " 7.20%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az Intézet díjmentesen ad.

HÔTEL PARIS SZÁJLODA

Szállodás: SIMON PÁL

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÛT 25. SZ.

100 szoba 2-20 K-tól fejlettebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

REMINGTON

IRÓGÉP

ÚJ MODELLJE
megjelent!

PROSPEKTUST KÜLD

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA

BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a CZERNY-féle

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL

Vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú éttermei

Budapest, VI., Andrásy-út 39.

Kihűnő magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

Az egyedül létező valódi angol

SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-féle valódi angol mely azonnal eltávolít minden szepit, májfoltot, pattanást, mitesszert stb. és az arcnak üdéséget, fiataloságot kölcsönöz. Hölgyeknek nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára 2—K, hozzá ugorka-szappan L—K, puder 2—K.

Postal szétküldés naponta.

Főszétküldési hely: **Balassa Kornél** gyógyszerháza Budapest — Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER
MOTORGYÁR

BUDAPEST
V. Lipót-körút 7.

Bécs
Dresdnerstrasse 79—85.

Benzin- és petrolin-motorok

Benzin- és petrolin-lokomobilok

Szivógáz-motorok 2—3 fillér üzemköltséggel.
Ezernyi berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek.

Vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú éttermei

Budapest, VI., Andrásy-út 39.

Kihűnő magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

Az egyedül létező valódi angol

SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-féle valódi angol mely azonnal eltávolít minden szepit, májfoltot, pattanást, mitesszert stb. és az arcnak üdéséget, fiataloságot kölcsönöz. Hölgyeknek nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára 2—K, hozzá ugorka-szappan L—K, puder 2—K.

Postal szétküldés naponta.

Főszétküldési hely: **Balassa Kornél** gyógyszerháza Budapest — Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER
MOTORGYÁR

BUDAPEST
V. Lipót-körút 7.

Bécs
Dresdnerstrasse 79—85.

Benzin- és petrolin-motorok

Benzin- és petrolin-lokomobilok

Szivógáz-motorok 2—3 fillér üzemköltséggel.
Ezernyi berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek.

Vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú éttermei

Budapest, VI., Andrásy-út 39.

Kihűnő magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

Az egyedül létező valódi angol

SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-féle valódi angol mely azonnal eltávolít minden szepit, májfoltot, pattanást, mitesszert stb. és az arcnak üdéséget, fiataloságot kölcsönöz. Hölgyeknek nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára 2—K, hozzá ugorka-szappan L—K, puder 2—K.

Postal szétküldés naponta.

Főszétküldési hely: **Balassa Kornél** gyógyszerháza Budapest — Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER
MOTORGYÁR

BUDAPEST
V. Lipót-körút 7.

Bécs
Dresdnerstrasse 79—85.

Benzin- és petrolin-motorok

Benzin- és petrolin-lokomobilok

Szivógáz-motorok 2—3 fillér üzemköltséggel.
Ezernyi berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp. a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, osztrál és meghűléseknél bedörzsölésként használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevasaralásokról óvatossággal legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjegyével és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és ugyancsak minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. n. n. Mindennapi szétküldés.

Karlsbadi kávé keverék.

Ezen három féle legnemesebb kávéfajtából álló vegyület iz, aroma és kiadósság tekintetében a legdrágább kávékkal egyenértékű. A keverék egyszerre pörköltető.

Kilója 1'60 ft.

3 kilónál a csomagolás és portó nem számítatik.

Drogueria a vörös keresztnek Nagykanizsán.

Egy jó házból való fiu
tanoncul felvétetik
Unger Antal könyvnyomdájába.

„MAYER” gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kitűnő szerkezetű Benzin- és szivó-gázmotorokat 2—50 lóerőig

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolesőbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítéset: Új hengerekkel, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabadalmazott víznyomásmű borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselőisége.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Szőlősgazdák figyelmébe.

Eladó oltványok Grünfeld József-nél Alsólendván: 40.000 darab. **riparia portális alanyra oltott, első osztályu oltvány ezrenként 180 koronaért.**

A következő fajok kaphatók: olasz rizling, kövi dinka, nagy burgundi, budai zöld, szlankamenka, tót szőlő, kadarka, chasselas, ezer éves Magyarország emléke.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

Radó Antal

fűszerkereskedő Zalaegerszegen.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vízszóró és pamut ruhámmük mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonat,

„Asszonydicséret”

védjegyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkentti.
2. Fáradtságot a nevére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett cég kezeséget vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáshoz képest.

Nélkülözhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jeggyel

legjobb, legkiadósabb sennélfogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes.

..... Mindenütt kapható! .....

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

ÜGYNÖKÖK

felvételnek igen kedvező feltételek mellett

— Erzsébet-szanatorium-sorsjegyek —

részletfizetés melletti elárúsítására.

FUCHS H. váltóháza

BUDAPEST, IV., Kecskeméti-u. 1.

Fernolendit

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

cipő fényezés, a világ legjobb fényezője és Glanzcrème világos cipők számára legzebb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szintet kapnak.

Alapított 1812.-ben. **Gyárraktár Budapesten, V. Lipót-körút 24. A levelek Bécsbe III/i. intézendők. A mosáshoz Brunnen-szappan veendő.**

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereségnél többet fizettünk nagyrebecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereseményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresemény jut és összesen egy hatalmas összeget

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben **1.000.000 korona.**

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeresemény **400.000**, 1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**, 1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb; összesen **55.000** nyeresemény és jutalom **14.459.000** korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

$\frac{1}{2}$ » » » 3.— » » 6.—; $\frac{1}{1}$ » » » 6.— » » 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 6-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték üzletel:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekből) } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: